

Møde	Den Administrative Styregruppe
Tid	8. januar 2014, kl. 12.00-15.00
Sted	Regionshuset, Niels Bohrsvej 30, 9220 Aalborg Ø.
Deltagere	Carsten Lindgaard Johansen (for Alice Aagaard Hagemann, Aalborg Kommune ÆH), Ellen Kirk Jensen (for Jesper Hosbond Jensen, Thisted Kommune), Elsemarie Lauvring (Vesthimmerlands Kommune), Hans Ole Steffensen (Læsø Kommune), Henrik Aarup-Kristensen (formand, Brønderslev Kommune), Jens Nørgaard (Mariagerfjord Kommune), Leif Serup (Hjørring Kommune), Ole Bjerre Jakobsen (Region Nordjylland), Rikke Albrektsen (Frederikshavn Kommune), Sven Thomsen (Aalborg Kommune Skoleforvaltningen), Line Rohde Olsen (KKR sekretariatet), Lone Boelt Møller (Sekretariat for Rammeaftaler) og Thomas Gajhede Haugaard (Sekretariat for Rammeaftaler /ref.).
Afbud	Ann Hermansen (Rebild Kommune), Alice Aagaard Hagemann (Aalborg Kommune), Dorthe Jende (Vesthimmerlands Kommune), Hanne Madsen (Jammerbugt Kommune), Hans Chr. Mariegaard (Aalborg Kommune FB), Henrik Leth (Morsø Kommune), Jan Lund-Andersen (Jammerbugt Kommune), Jesper Hosbond Jensen (Thisted Kommune).

Sagsnr./Dok.nr. 2011-14113 / 2013-389071

1. Godkendelse af dagsorden

Referat:

Godkendt uden bemærkninger

2. Godkendelse af referat fra møde den 15. november 2013

Referat:

Godkendt uden bemærkninger

Sager til behandling

3. Det forstærkede samarbejde: udvælgelse af tilbud

Baggrund

Modellen for en overbygning på rammeaftalen i form af et forstærket samarbejde om de mest specialiserede tilbud, blev godkendt af DAS på mødet den 13. august 2013 samt af KKR den 11. oktober 2013.

Modellen fastlægger, at de tilbud, der omfattes af samarbejdet, skal udvælges gennem en proces, hvor et fagligt ekspertpanel vurderer de modtagne ansøgninger i forhold til de fastlagte kriterier, og på denne baggrund foretager indstilling til DAS. Listen af tilbud, der foreslås omfattet, skal godkendes administrativt af DAS, og herefter godkendes politisk af KKR og Kontaktudvalget i tilknytning til behandlingen af udviklingsstrategien.

Det har i perioden fra medio oktober til medio november været muligt for kommunerne og Regionen som driftsherrer at indstille tilbud til at blive omfattet af det forstærkede samarbejde. Sekretariatet har modtaget i alt 19 ansøgninger, fordelt på to driftsherrer (Region Nordjylland og Aalborg Kommune).

Ekspertpanelet er mødtes to gange for at gennemgå ansøgningerne. Vurderingen af tilbuddene i forhold til de fastlagte kriterier er foretaget med udgangspunkt i de beskrivelser af tilbuddene, som driftsherrerne har fremsendt, samt paneldeltagernes viden om de enkelte tilbud og generelle viden om tilbudsviften i landsdelen.

Indstilling af tilbud

Ekspertpanelet er enige om at indstille, at følgende tilbud godkendes til at blive omfattet af det forstærkede samarbejde:

1. Specialbørnehjemmet Kvisten
2. Fagcenter for Autisme og ADHDs speciale i forhold til børn med svær autisme (mutisme, selvdestruktiv og/eller udarettet adfærd, svære spise- og søvnforstyrrelser), konkret afgrænset til
  - a. Specialbørnehaven Birken
  - b. Børn- og ungeafdelingen Enterne (døgntilbud)
3. Kridtsløjfen (dag- og døgntilbud til voksne tegnsprogsbrugere, tidligere kendt under navnet "Aalborg for døve")
4. Behandlingscentret Østerskoven (rehabiliterende fase 3 døgntilbud til unge/voksne med medfødt eller erhvervet hjerneskade)
5. Rehabiliteringscenter Strandgaarden (rehabiliterende fase 3 døgntilbud til voksne med erhvervet hjerneskade)
6. Det tidligere Taleinstitut, som overtaget af Aalborg Kommune
7. Institut for Syn og Hørelse

De indstillede tilbud fremgår i oversigtsform i skemaet på næste side, hvor ydelser og målgrupper også er anført. Der henvises desuden til det vedlagte bilag med driftsherres præsentation af det enkelte tilbuds målgruppe, specialiserede ydelser og rolle i forhold til forsyningen i Nordjylland.

Uddybende bemærkninger til de indstillede tilbud

Ekspertpanelet bemærker, at forholdet mellem volumen og specialisering har været et gennemgående tema for drøftelsen af mange af de indstillede tilbud. Sikringen af et lille speciales faglige og økonomiske bæredygtighed kan være en udfordring der kræver, at den specialiserede indsats overfor en lille/særligt kompleks målgruppe organisatorisk placeres i tilknytning til indsatsen for tilgrænsende målgrupper med større volumen. Det gælder således for en række af tilbuddene, at

det er det samlede tilbud, der er indstillet til at blive omfattet af det forstærkede samarbejde med henblik på at sikre den samlede bæredygtighed - men at det kun er i forhold til nogle af tilbuddets delmålgrupper at udvælgelseskriterierne er fuldt ud opfyldt. Denne problematik gør sig særligt gældende i forhold til tilbuddene på kommunikationsområdet (hhv. Institut for Syn og Hørelse og det tidligere Taleinstitut), samt i forhold til tilbuddene indenfor fagspecialet børn med svær autisme:

- Målgrupperne for Institut for Syn og Hørelse er en kombination af nogle meget store målgrupper (potentielt alle høreapparatbrugere) og nogle ganske små (fx Cochlear implanterede voksne; voksne med svære tinnitus-/lydoverfølsomhedsproblemer, mennesker med ALS mv.). Det vurderes imidlertid, at en forudsætning for at kunne sikre den faglige bæredygtighed samt udvikle og opretholde en viden på de små og meget specialiserede områder, er en stor generel viden, erfaring og rutine inden for de "bredere" opgaveområder, så som høreapparatområdet.
- Tilsvarende gælder det for Taleinstituts målgrupper, særligt på kommunikationsområdet, hvor det er de mest specialiserede delmålgrupper, der opfylder udvælgelseskriterierne, men hvor de tilgrænsende, mindre specialiserede, områder betragtes som afgørende i forhold til det samlede fagspeciales bæredygtighed. Det vurderes derfor som afgørende, at der med det forstærkede samarbejde sættes fokus på - og føres en dialog om - det samlede tilbuds udvikling og bæredygtighed.
- I forhold til opretholdelsen af fagspecialet børn med svær autisme vedrører beskrivelsen af de to konkrete tilbud (Birken og Enterne) kun en mindre del af det samlede antal pladser. Men opretholdelsen af de særligt specialiserede kompetencer vurderes på sigt også her at være afhængig af tilbuddenes generelle, samlede drift. De to tilbud har på nuværende tidspunkt begge en stabil drift, og det er på den baggrund indstillingen, at det forstærkede samarbejde, i første omgang, tager sigte på de få, særligt specialiserede pladser – men at driftsherrer forpligter sig til hurtigt at gøre opmærksom på det, hvis der sker ændringer, der indebærer at tilbuddets samlede bæredygtighed er truet.

Ekspertpanelet bemærker i forhold til det tidligere, af Aalborg videreførte, Taleinstitut, at der i forvejen er indgået en særlig 2-årig finansieringsaftale om tilbuddet, og at kommunerne med denne aftale har tilkendegivet et politisk ønske om, at instituttets specialer skal sikres en bæredygtig videreførelse. Intentionerne bag finansieringsaftalen er således identiske med formålet med det forstærkede samarbejde – nemlig at samarbejde om at understøtte eksistensen af de mest specialiserede tilbud i Nordjylland. Det, at tilbuddet omfattes af det forstærkede samarbejde, indebærer ikke, at der skal ske en fastfrysning af tilbuddets eksisterende organisation og ydelseskatalog. Det er derimod en understregning af, at kommunerne i fællesskab forpligter sig på at sikre en dialogbaseret udvikling, hvor ændringer og omlægninger sker på en koordineret og styret måde, og hvor ingen kommuner bringes i en situation med usikkerhed om sin forsyningssikkerhed.

Tilbud	Afdeling	Ydelse	Lov	Driftsherrer	Målgruppe	Særlige obs-punkter
Specialbørnehjemmet Kvisten		Døgntilbud	SEL § 67	Region Nordjylland	Multihandicappede børn og unge i alderen 0-18 år med særligt behov for sygepleje	
Fagcenter for Autisme og ADHD - fagspecialet børn med svær autisme	Birken	Specialbørnehave	SEL § 32	Aalborg Kommune (ÆH-forvaltningen)	Børn (0-7 år) med hoveddiagnosen autisme i svær grad, ofte i kombination med andre psykiske udviklingsforstyrrelser	Ud af Birkens samlede børnetal på ca. 30 børn, retter ansøgningen og beskrivelse sig mod 5-7 pladser
	Enterne	Døgntilbud	SEL §§ 67 og 107	Aalborg Kommune (ÆH-forvaltningen)	Udviklingshæmmede børn og unge med hoveddiagnosen autisme i svær grad i kombination med særlig kompleks adfærd	Ud af Enternes samlede 17 pladser retter indstillingen sig imod 4-5 pladser til børn og unge med en særlig kompleks adfærd
Kridtsløjfen	Kridtsløjfen og Hviddalen	Botilbud (Kridtsløjfen) og dagtilbud (Hviddalen)	SEL §§ 85 og 104	Aalborg Kommune (ÆH-forvaltningen)	Døve borgere med funktionsnedsættelser, der har tegnsprog som sin primære kommunikationsform	Målgruppen er aftagende pga. CI-operationer. Der er en snitflade til Center for Døvblindhed og Høretab
Behandlingscentret Østerskoven	Medfødt hjerneskade	Intensiv døgnbaseret neurorehabilitering	SEL §§ 67 og 107	Region Nordjylland	Unge og voksne mennesker med moderat, svær til meget svær medfødt hjerneskade. NB: særligt fokus på unge	
	Erhvervet hjerneskade	Intensiv døgnbaseret neurorehabilitering	SEL §§ 67 og 107	Region Nordjylland	Unge og voksne mennesker med moderat, svær til meget svær erhvervet hjerneskade. NB: særligt fokus på unge	
Rehabiliteringscenter Strandgården		Intensiv døgnbaseret neurorehabilitering	SEL § 107	Region Nordjylland	Målgruppen omfatter voksne mennesker med svær til meget svær erhvervet hjerneskade	Belægningsprocenten er presset, der er brug for tæt opfølgning
Det tidligere Taleinstitut (som overtaget af Aalborg)	Hjerneskadecenter Nordjylland	Intensivt ambulante rehabiliteringstilbud på specialiseret niveau	Samlet rehabiliteringstilbud (SEL, LAB, LAS, LSV, FSL)	Aalborg Kommune (ÆH-forvaltningen)	Børn, unge og voksne med lette til moderate og svært kognitive (herunder sproglige), emotionelle, personlighedsmæssige og/eller fysiske følger efter erhvervet hjerneskade	Der er i styringsaftalen indgået aftale om en særlig finansieringsmodel for Taleinstituttet for 2014-2016, herunder aftale om dialog om tilpasning af tilbud.
		Talepædagogisk undervisning til borgere med ALS	LSV	Aalborg Kommune (ÆH-forvaltningen)	Voksne diagnosticeret med ALS (Amyotrofisk Lateral Sklerose)	
	Taleinstituttets tale/sprog-område	Talepædagogisk undervisning, undersøgelse, rådgivning og vejledning til børn	FSL, SEL	Aalborg Kommune (Skoleforvaltningen)	Børn med massive sproglige og kommunikative vanskeligheder i kombination med andre komplekse problemstillinger	
		Talepædagogisk undervisning, undersøgelse, rådgivning og vejledning til voksne	LSV	Aalborg Kommune (Skoleforvaltningen)	Voksne med stemme-, stamme- og udtalevanskeligheder	
Institut for Syn og Hørelse		Rådgivning og vejledning, undervisning, hjælpemidler	SEL, FSL, LSV	Region Nordjylland	Mennesker med nedsat syn, hørelse eller andre kommunikationsvanskeligheder	Thisted og Morsø benytter ikke tilbuddet på høreområdet

Anvendte forkortelser: SEL = Serviceloven, LSV = Lov om Specialundervisning for Voksne, FSL = Folkeskoleloven, LAB = Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats, LAS = Lov om Aktiv Socialpolitik

Drøftede tilbud, der ikke indstilles

Udover de tilbud, som ekspertpanelet indstiller til at indgå i det forstærkede samarbejde, har panelet også overvejet følgende tilbud:

- Døgntilbuddet Viften: Viften er et af de i alt tre tilbud rettet til børn med svær autisme, som drives af fagcenteret for autisme og ADHD (de to øvrige er Birken og Enterne, der som bekendt er indstillet). Viftens målgruppe er børn med svær autisme, der kognitivt befinder sig inden for normalområdet (til forskel fra Enterne, der er målrettet udviklingshæmmede børn med autisme). Det er panelets vurdering, at Viften på mange områder opfylder kriterierne for at være omfattet af det forstærkede samarbejde, men at det har en uklar snitflade til andre tilbud i landsdelen.
- Tilbud til målgruppen domfældte udviklingshæmmede har ligeledes været overvejet (hhv. Behandlingscenteret Hammer Bakker samt afdelingerne Bakkebo og Tårnly på Sødysbakke). Ingen af tilbuddene er imidlertid taget med i indstillingen, da tilbuddene vurderes at være ligestillede alternativer til hinanden, og der i øvrigt vurderes at være et bæredygtigt driftsgrundlag til alle tre.

Ekspertpanelet har desuden overvejet, om man er bekendt med andre tilbud i landsdelen, som med rette kunne omfattes af samarbejdet, men som måske ikke er blevet indstillet pga. tidsfrister, forglemmelser eller lign. Panelet vurderer, at enkelte andre tilbud i landsdelen formodentlig også ville kunne opfylde kriterierne, men har samtidig indtryk af, at det er tilbud, der for nuværende fungerer udmærket inden for rammeaftalens almindelige rammer. Samtidig er det panelets opfattelse, at det vil være en fordel for det forstærkede samarbejdes opstart og funktionsdygtighed, at der lægges ud med en forholdsvis lille gruppe af tilbud med klare og velafgrænsede snitflader i forhold til viften af øvrige tilbud i landsdelen.

Ekspertpanelet gør endelig opmærksom på, at yderligere to tilbud hører med blandt de mest specialiserede tilbud i Nordjylland, selvom de ikke kan/skal være omfattet af det forstærkede samarbejde. Det drejer sig om den Sikrede Institution Kompasset samt Center for Døvblindhed og Høretab (CDH), der har status af at være lands- og landsdelsdækkende tilbud. Begge tilbud er delvist finansieret gennem lovhjemlede objektive finansieringsmodeller, og indgår på den baggrund i den landsdækkende koordinationsprocedure på området. Det giver derfor ikke mening med et isoleret nordjysk forstærket samarbejde om disse tilbud. DAS kan dog med fordel drøfte den årlige status for disse to tilbud i nær sammenhæng med de kommende statusdrøftelser for tilbuddene under det forstærkede samarbejde, så der sikres fortsat opmærksomhed og samarbejde om at bevare de to tilbudstyper i landsdelen.

Forslag om justering af kravene til revurdering

Ekspertpanelet har endelig – i naturlig tilknytning til arbejdet med at indstille de konkrete tilbud – drøftet aspekter af det forstærkede samarbejdes implementering. Der var i den forbindelse enighed i panelet om at anbefale til DAS, at der indarbejdes en justering i konceptet, så der kun skal ske en revurdering hvert andet år af de tilbud, der i forvejen er omfattet.

Der har i den hidtidige model for det forstærkede samarbejde været lagt til grund, at der skal revurdering hvert år af, om et tilbud, der er omfattet af det forstærkede samarbejde, fortsat skal være det. Ekspertpanelet indstiller, at der i stedet kun skal ske revurdering af et tilbud hvert andet år

- Forslaget skal sikre driftsherren lidt længere planlægningshorisont.
- I lyset af, at en revurderingsproces tager tid – og at den politiske godkendelse af den årlige udviklingsstrategi også tager sin tid – vil en fastholdelse af kravet om en årlig revurde-

- ring i praksis indebære, at tilbuddene vil skulle revurderes ganske kort tid efter, at det forstærkede samarbejde om dem var trådt i kraft.
- Der skal fortsat være mulighed for hvert år, at indstille nye tilbud til at blive omfattet af det forstærkede samarbejde.

Fastlæggelse af samarbejdets ikrafttrædelsesdato

Indstillingen til, hvilke konkrete tilbud der skal omfattes af det forstærkede samarbejde, skal politisk godkendes som del af den årlige udviklingsstrategi. Da udviklingsstrategien som bekendt skal være godkendt senest den 1. juni hvert år, foreslås det, at samarbejdet om de udpegede tilbud indledes umiddelbart herefter, frem for at afvente årsskiftet. Det forstærkede samarbejde vil i givet fald skulle indledes fra 1. juli 2014.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

- godkender ekspertpanelets indstilling af tilbud, der skal omfattes af det forstærkede samarbejde
- godkender, at de tilbud, der godkendes til at være omfattet af det forstærkede samarbejde, bevarer denne status i 2 år
- godkender, at det forstærkede samarbejde om de udpegede tilbud iværksættes fra og med 1. juli 2014

Bilag

- Ansøgningerne fra driftsherrer af de tilbud, der indstilles til at blive omfattet af det forstærkede samarbejde
- Oversigt over de kriterier, som ekspertpanelet har skullet vurdere de indstillede tilbud efter

Referat:

DAS godkendte indstillingen og udtrykte tilfredshed med ekspertpanelets arbejde.

Der var enighed om, at det var lykket at opstille en dækkende liste, og at man gerne ville forpligte sig til et tættere samarbejde om de pågældende tilbud med det formål at undgå, at man udkonkurrerer hinanden på disse områder. Der var samtidig fokus på vigtigheden af at sikre åbenhed og gennemsigtighed om de omfattede tilbuds driftsgrundlag og priser.

4. Det forstærkede samarbejde: specifikation af samarbejdets indholdsside

Baggrund – det forstærkede samarbejdes indholdsside

Den overordnede ramme for det forstærkede samarbejdes indhold er tidligere blevet fastlagt af DAS på mødet i august, og godkendt af KKR i oktober. Rammen fastlægger, at det forstærkede samarbejde tilrettelægges af to spor – hhv. et hovedspor, der omfatter alle udpegede tilbud, og et supplerende spor ("nødspor"), der kun benyttes undtagelsesvist, nemlig når der foreligger en særlig situation i forhold til det enkelte tilbud.

Hovedsporet består af de generelle vilkår, aftaler og forpligtigelser, der kontinuerligt gælder i forhold til de tilbud, der udpeges til at være omfattet af det forstærkede samarbejde. Hovedsporet indeholder følgende konkrete elementer:

1. Et beskyttet konkurrencevilkår, der indebærer, at kommunerne forpligtiger sig til ikke at etablere nye konkurrerende tilbud med samme indhold, som de tilbud, der er udpeget til at

være omfattet af det forstærkede samarbejde¹. Det indebærer også, at kommunerne forpligtiger sig til at tage en åben dialog i regi af DAS før man påbegynder udviklingen af et nyt tilsvarende tilbud i egne rækker.

2. En model for systematisk, formaliseret og forpligtende dialog om det enkelte tilbud. Dialogen stiller krav til driftsherrer om en åben og gennemsigtig drift, der muliggør løbende indsigt i tilbuddets økonomiske og faglige bæredygtighed. Dialogen stiller samtidig krav til kommunerne om at adressere utilfredshed/problemer med tilbuddet og ønsker til ændringer "ad fordøren" – dvs. gennem en åben og direkte dialog med det pågældende tilbud.
3. En forpligtigelse for driftsherre til tidligt at gøre opmærksom på begyndende vanskeligheder i forhold til tilbuddets faglige og/eller økonomiske bæredygtighed ("early-warning"). Kommunerne forpligtiger sig samtidig til at indgå i en tæt og løsningsorienteret dialog med driftsherre, såfremt der opstår bekymring om et af de udpegede tilbuds faglige eller økonomiske bæredygtighed.

Det supplerende spor benyttes kun i de situationer, hvor der er opstået en særlig bekymring om et af de udpegede tilbuds bæredygtighed. Der vil i sådanne situationer kunne indgås aftale om iværksættelse af særlige initiativer, der kan understøtte tilbuddets fortsatte drift. Kommunerne har med samarbejdet – jf. ovenstående – forpligtet sig på at indgå i en løsningsorienteret dialog, men driftsherre har *ikke* nogen garanti for, at der dermed vil blive iværksat særlige økonomiske vilkår. Beslutningen om, hvorvidt der skal iværksættes særlige vilkår – og hvilke vilkår, det i givet fald skal være – vil altid afhænge af en konkret vurdering af den aktuelle situation og konkrete sag. Denne vurdering foretages i regi af DAS med evt. efterfølgende godkendelse i KKR.

Det forstærkede samarbejde udgør en overbygning på det eksisterende rammeaftalesamarbejde, og omfatter kun nogle ganske få tilbud. Det nugældende samarbejde om rammeaftalens udviklingsstrategi og styringsaftale vil således fortsætte uændret som hidtil. En væsentlig forskel på det forstærkede samarbejde og det "almindelige" samarbejde om rammeaftaletilbuddene er netop det lille antal af omfattede tilbud, idet det giver betydeligt bedre mulighed for en dybdegående og detaljeret dialog om det enkelte tilbuds udvikling. Hertil kommer, at kommunerne med det forstærkede samarbejde har forpligtet sig på et samlet sæt af eksplicite dialogforpligtelser (jf. ovenfor) med det klare formål for øje at understøtte eksistensen af de mest specialiserede tilbud i Nordjylland gennem et styrket tværkommunalt samarbejde, så det sikres, at borgerne i regionen til stadighed har adgang til de fornødne specialiserede tilbud og kompetencer.

Forslag til proces for yderligere specifikation af det forstærkede samarbejdes indholdsside

Der ses et behov for en yderligere specifikation/udboring af samarbejdets indholdsside, så der sikres konkrete redskaber og en fælles forståelsesramme om de enkelte elementer i samarbejdet.

Det foreslås, at der bl.a. arbejdes videre med følgende elementer:

- En tydeliggørelse og eksemplificering af "spillereglerne" – dvs. de forpligtelser og hensyn der påhviler hhv. kommunerne og driftsherrer i forhold til de tilbud, der er omfattet af det forstærkede samarbejde
- Udarbejdelse af skabeloner, der kan understøtte den intensiverede dialog, herunder skabeloner for tilbuddenes årsrapporter og retningslinjer for hvilke informationer, kommunerne skal indmelde om forventede brug og ønsker til tilbuddene
- Fastlæggelse af et præcist årshjul for samarbejdet, der skaber tydelighed omkring "hvem der gør hvad hvornår"

¹ Det bemærkes, at aftalerne om forstærket samarbejde ikke ændrer på beliggenhedskommunens mulighed for overtage af regionale tilbud.

- Udarbejdelse af et forslag til kommunikationsstrategi – herunder forslag til aktiviteter, der kan sikre information om samarbejdets formål og indhold i forhold til det politiske niveau (fx via en konference/temadag), samt forslag til, hvordan der sikres det fornødne kendskab til de konkret omfattede tilbud på myndighedsniveau

Forslaget til en yderligere ”operationalisering” af modellen for det forstærkede samarbejde skal være klar til godkendelse på næste DAS-møde den 6. marts 2014 med henblik på, at de behandlede elementer vil kunne indgå i udviklingsstrategien for 2015.

Det foreslås, at opgaven varetages af det eksisterende ekspertpanel vedr. forstærket samarbejde i samarbejde med Sekretariatet. Panelet består af: Anna Houlberg (Aalborg FB), Henrik Hugo Pedersen (Thisted), Jens Martin Sletting Hansen (Aalborg ÆH), Jonna Kastbjerg (Aalborg ÆH), Lone Hestvang (Vesthimmerland), Martin Bjørn Jensen (Region Nordjylland) og Tina Mørk (Hjørring).

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

- godkender, at Ekspertpanelet vedr. forstærket samarbejde til næste DAS-møde udarbejder et forslag til yderligere specifikation af det forstærkede samarbejdes indhold

Referat:

Indstillingen godkendt.

Formanden fremhævede, at samarbejdet indebærer en gensidig forpligtigelse til direkte dialog baseret på åbne og tidlige drøftelser.

Det blev præciseret, at iværksættelse af særlige vilkår for et givet tilbud kræver politisk godkendelse i de relevante fora.

5. Indmeldinger til Udviklingsstrategi 2015

I forbindelse med kortlægningen af udviklingstendenser herunder forholdet mellem udbud og efterspørgsel af pladser inden for social- og specialundervisningsområderne, har alle 11 kommuner og Region Nordjylland nu fremsendt administrative indmeldinger til sekretariatet.

På baggrund af de modtagne indberetningsskemaer, har sekretariatet udarbejdet en oversigt over de konkrete indmeldinger på tværs af kommunerne, hvor de respektive kommuner har suppleret med egne årsagsforklaringer i forhold til udviklingen i målgrupper, tilbudstyper, strategiske tilgange mv.

Nedenfor har sekretariatet helt overordnet søgt at gengive nogle af de hovedtendenser, der har kunnet læses ud af indmeldingerne. Der er ikke tale om en udtømmende liste, men en række generelle betragtninger, der kan tjene til generel inspiration forud for drøftelsen i DAS.

Hovedtendenser

Kommunernes forventninger til udviklingen indenfor målgrupper

Generelt viser indmeldingerne, at der er en uændret til stigende udvikling i alle målgrupperne på såvel voksenområdet som på børne/ungeområdet; dog med undtagelse af udviklingshæmmede borgere.

På baggrund af indmeldingerne synes der at tegne sig et billede af, at sindslidelse i kombination med misbrugsproblematikker kan være en målgruppe, der forsat skal holdes et særligt fokus på i

forbindelse med voksenområdet. Det øgede fokus på misbrugsområdet underbygges af Aalborg Kommune ÆHs etablering af et videnscenter, VAMiS, med speciale i at lave kompetenceudvikling for ansatte samt afhjælpe misbrugsproblemer hos borgere med nedsat psykisk funktionsniveau. Det kan endvidere være et særligt opmærksomhedsområde, at borgere med psykiatriske lidelser ikke kan modtage psykiatrisk behandling som følge af netop deres misbrugsproblematikker.

Kontanthjælpsreformen formodes endvidere at ville øge målgruppen af hjemløse borgere, der som følge af denne vil få sværere ved at opretholde et forsørgelsesgrundlag, samt erhverve eller fastholde en bolig.

Indenfor børn og unge med autisme og ADHD ses der fortsat en udvikling i retning af, at disse målgrupper er stigende i antal. Det anføres, at der pt. er ventelister på aflastningstilbud for de to målgrupper.

Flere kommuner anfører endvidere, at der er en stigning i antallet af børn og unge med svære sociale problemstillinger, og at det kan være udfordrende at finde relevante tilbud til målgruppen.

Kommunernes forventede behov for tilbudstyper; samlet set og udenfor kommunen.

Indmeldingerne tegner et billede af, at der generelt er en øget eller uændret efterspørgsel efter pladser indenfor den generelle tilbudsvifte, hvilket også kan ses i sammenhæng med den førmentalte stigning i målgrupperne.

Samtidigt viser indmeldingerne, at der er faldende eller uændret efterspørgsel efter pladser udenfor kommunen, hvilket kan indikere, at der i højere grad er opmærksomhed på inklusion i nærmiljøet og et deraf udledt større fokus på egne tilbudsvifter. Udover tidligere benævnte tilbud VAMiS, er der ikke forvarslet om nyt tilbud i kommunerne/Regionen, hvorfor det kan være hensigtsmæssigt at rette opmærksom på en potentiel overkapacitet.

Kommunernes forventede efterspørgsel efter specialundervisningsydelser

På baggrund af indmeldingerne synes efterspørgslen efter ydelser i regi af Center for Døvblindhed og Høretab samt Institut for Syn og Hørelse at være stort set uændret. Det skal imidlertid i denne forbindelse bemærkes, at Region Nordjylland har indgivet en driftsherreindmelding i forhold til Center for Døvblindhed og Høretab, der melder om faldende efterspørgsel efter ydelser på netop Center for Døvblindhed og Høretab.

Forslag til temaer med fælleskommunal opmærksomhed.

En række kommuner fremhæver i deres indmeldinger temaer/områder, der bør/kan have særlig opmærksomhed i rammeaftalen. Nedenfor er angivet en opstilling af disse:

Frederikshavn:

Der er flere steder og på flere måder et stort fokus på formål og effekter med forskellige iværksatte initiativer (fx Voksenudredningsmetoden, KLs udspil "Investér før det sker" mv.). Det kunne i den forbindelse være interessant med et tværkommunalt fokus på erfaringer og tiltag i forhold til "recovery" og "rehabilitering" inden for både handicap og psykiatriområdet.

Frederikshavn Kommune efterspørger et tværkommunalt fokus på, hvad andre kommuner oplever i forhold til ydelsen midlertidige botilbud (§ 107) – herunder hvilke behov, forventninger og/eller eventuelle krav de enkelte kommuner efterspørger i forhold til midlertidige botilbud. Dette med henblik på at afklare, om der er basis for besluttede tværkommunale projekter og/eller sammenslutninger, der har interesse i at arbejde sammen om at "kravspecificere" på området med henblik på at oprette tværkommunale projekter.

Vesthimmerland:

Der er behov for faglig ekspertise til at komme bag de unges problematikker, således at der kan arbejdes rehabiliterende og motiverende i forhold til at kunne mestre fremtidig liv og arbejdsliv. Den professionelle tilgang skal være fremadskuende og udviklingsrettet. Fokus rettes mod integration i normalsamfundet og hvordan andre i øvrigt lever, det tænkes i sig selv at være rehabiliterende. Behov for etablering af døgndækkede midlertidige botilbud efter SEL § 107 skal være meget billige boliger, da de unge har begrænsede midler og ikke har råd til dyr husleje. Det vil sige små værelser og begrænsede fællesarealer. Boligerne skal ligge i nærheden af transportmuligheder og evt. også tænkes sammen med, hvor arbejdsmarkedsrelaterede aktiviteter skal gennemføres.

Limfjordsskolen: Vesthimmerlands Kommune fornemmer gennem dialog med sagsbehandlere og forældre faldende tendens til visitering i fremtiden – det vil være hensigtsmæssigt at der fælleskommunalt i god tid drøftes om der fortsat ønskes dette eneste af sin slags tilbud i den nordjyske region.

Hjørring:

For borgere med svære og komplekse problemstillinger, som kommer til udtryk ved en massiv udadrettet adfærd, er den eneste løsning ofte at etablere enkeltmandsprojekt, som er en dyr løsning for den enkelte kommune. En fælleskommunal løsning, hvor flere kommuner går sammen om, at etablere flere enkeltmandsprojekter, der fysisk og ledelsesmæssigt hænger sammen, vil ikke kun give økonomiske stordriftsfordele, men også de bedste rammer for faglig udveksling/udvikling, hvor ressourcerne udnyttes bedst og billigst.

Aalborg Kommune FB:

Anbragte børn skal have de samme muligheder som andre børn for uddannelse, arbejde og familieliv. Anbringelsesreformen skal give markant større kvalitet i indsatsen og dermed betyde færre brudte anbringelsesforløb, en mere målrettet indsats og en bedre udnyttelse af ressourcerne.

Med ovenstående i mente er der en tendens til, at der bliver set mere og mere på skoletilbuddet i forhold til valg af anbringelsessted end tidligere. Samtidig er det også en tendens, at der efterspørges mere fleksible tilbud, som muliggør en mere målrettet indsats, som har fokus på optimal udnyttelse af resurserne. Dette betyder, at der skal åbnes op for muligheden for, at der arbejdes med fleksible indskrivningsprocenter i rammeaftalen, så der kan købes en mindre ydelse end den rammefastsatte ydelse.

[Sekretariatet gør i denne forbindelse opmærksom på, at der er forlydender, intet officielt, om at ministertemaet for 2015 kan blive anbragte børn og unges undervisning/uddannelse].

Aalborg ÆH:

Ledsagelse af borgere i botilbud i forbindelse med ferie, ensartede retningslinjer i de nordjyske kommuner? Håndtering af misbrugsproblematikker omkring borgere med nedsat psykisk funktionsniveau

På baggrund af kommunernes og Region Nordjyllands indmeldinger lægges der derfor op til en drøftelse af de udviklingstendenser, der kan identificeres i lyset af disse, og særlige opmærksomhedsområder afledt heraf.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- drøfter udviklingstendenserne på social- og specialundervisningsområderne på baggrund af indmeldingerne.
- drøfter og identificerer centrale opmærksomhedsområder i forbindelse med indmeldingerne fra kommunerne og Region Nordjylland.

Bilag

- Oversigt over indmeldinger med egne kommentarer

[Samlet oversigt over indmeldinger fra de respektive kommuner og Region Nordjylland vil være tilgængelig på www.rammeaftalenord.dk den 6.1.2013. Ved henvendelse til sekretariatet kan det samlede materiale blive tilsendt.]

Referat:

Formanden redegjorde for de identificerede opmærksomhedsområder i forbindelse med indmeldingerne, og deltagerkredsen drøftede disse med et særligt fokus på en umiddelbart identificeret potentiel overkapacitet på sigt. Der var enighed i deltagerkredsen om, at evt. fremtidige belægningsmæssige udfordringer forebygges med åbenhed og dialog omkring kommunernes/regionens strategier og udviklingsplaner.

Herudover bemærkede deltagerkredsen, at sindslidende med misbrugsproblematikker fortsat udgør et opmærksomhedsområde, og at målgruppen vil kunne få yderligere vanskeligheder, som følge af, at kontanthjælpsreformen kan øge presset på hjemløseområdet.

Der var en generel drøftelse af de konkrete opmærksomhedsområder som kommunerne havde indmeldt med potentielt tværkommunalt fokus. Region Nordjylland gjorde i forbindelse med Aalborg Kommune ÆHs indmelding vedr. ledsagelse af borgere på ferier mv. opmærksom på, at det ikke længere, jf. nylig udmeldt fortolkning af lovgivningen, er muligt for personale på botilbud at ledsage borgere på ture, ferier mv. med mindre det er en del af taksten på det pågældende botilbud. Det står borgeren frit for selv at betale for ydelsen via en privat leverandør. Der var enighed om, at der følges op på sagen, når der foreligger nærmere retningslinjer på området.

Region Nordjylland bemærkede ydermere, at man er åben for dialog i forbindelse med at imødekomme efterspørgslen på tilbud inden for de målgrupper kommunerne har efterspurgt pladser til.

Hjørring Kommune bemærkede, at den fremsendte indmelding vedr. fælleskommunalt fokus på enkeltmandsprojekter var en fejl, og at sekretariatet har modtaget revideret indmeldingsskema som følge heraf.

Drøftelserne i deltagerkredsen tages med videre i forbindelse med udarbejdelsen af udkast til udviklingsstrategi, der forelægges Den Administrative Styregruppe på mødet den 6. marts 2014.

6. Fastlæggelse af fokusområder i forbindelse med udviklingsstrategien

I forbindelse med mødet i DAS den 15.11.2013 blev der fremsat forslag om flere potentielle fokusområder, der i lyset af deres aktualitet, nuværende og kommende, kunne være potentielle fokusområder i kortere eller længere perioder. På baggrund af drøftelser i Udviklingsstrategigruppen og på DAS mødet den 15.11.2013 fremsættes nedenstående forslag om fokusområder for 2015. Fokusområderne tyngde er divergerende fra meget omfattende og dækkende et bredt spekter af kommende opgaver i forbindelse med fx den kommende nationale koordinationsstruktur til konkrete umiddelbart kortvarige, men særdeles aktuelle fokusområder som fx ændringerne i den forestående varslede reform af beskæftigelsesområdet og dennes sammenhænge med socialområdet.

Udover det ministeremne der forventes udpeget af Social-, Børne-, og Integrationsministeren primo januar 2014, fremsættes forslag om nedenstående 2 (evt. 3) fokusområder:

- **Den nationale koordinationsstruktur (NKS).**

Udmeldte fokusområder herunder med fokus på hjerneskadeområdet og målgruppen med svære spiseforstyrrelser og selvskadende adfærd. Der vil i de kommende år komme en række opgaver i forbindelse med den nationale koordinationsstruktur, der dermed vurderes optimalt at arbejde med som fokusområde. Hjerneskadeområdet er for nuværende udpeget til at være genstand for særligt fokus, mens det forventes at der dukker flere opgaver op i løbet af 2014. I forbindelse med netop hjerneskadeområdet var dette et fokusområde under rammeaftalen for tilbage i 2012 med særlig fokus på forsyningsbehovet i forhold til de regionale rehabiliterings- og behandlingstilbud. Endvidere pågår der i regi af sundhedsaftalerne

i 2013 arbejde i de to koordineringsgrupper for hhv. børne- og voksenområderne indenfor erhvervet og medfødt hjerneskade, hvor fokus primært er rettet mod snitflader og overgange. I forlængelse heraf kan det være et indsatsområde at søge at skabe overblik over hvilke Fase 4 tilbud der foreligger i det nordjyske område, samt kommunernes anvendelse af samme.

- **Socialområdets sammenhæng med beskæftigelsesområdet.**

Fokus på den varslede reform af beskæftigelsesområdet, der forventes at kunne blive omdrejningspunkt for mange ændringer i kommunerne.

Alternativt kan det overvejes at udpege et fokusområde med fokus på de nye sundhedsaftaler eller et fokusområde med fokus på de konklusioner/erfaringer Socialtilsyn Nord kommer med ultimo 2011. Det vurderes imidlertid, at der i forbindelse med det kommende ministertema (udmeldes primo 2014 med forventning om fokus på anbragte børn og unges undervisning/uddannelse), og i særdeleshed i forbindelse med den nationale koordinationsstruktur vil være tilpas tyngde i ovennævnte fokusområder.

- **De nye sundhedsaftaler.**

Udmeldte fokusområder i forlængelse af dette - herunder evt. med fokus på rapporten fra regeringens psykiatriudvalg og regeringens kommende handleplan for området.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

- udvælger og godkender fokusområder for udviklingsstrategien 2015

Referat:

Deltagerkredsen udvalgte og godkendte den nationale koordinationsstruktur og Socialområdets sammenhæng med beskæftigelsesområdet som fokusområder i forbindelse med udviklingsstrategien for 2015.

7. Revideret model for arbejdet med fokusområder under udviklingsstrategien

Løbende gennem kalenderåret 2013 har der været nedsat arbejdsgrupper/været arbejdet indenfor temaerne *Godkendelse og Tilsyn (ministertema)*, *Kvalitet i fokus (VUM)*, og *udviklingen af en fælles samarbejdsstrategi (herfra det forstærkede samarbejde)*, hvorfor det med indgangen til 2014, anbefales at nedenstående foreslåede fokusområder bliver genstand for operationalisering i det kommende kalenderår. Der vil således forsat i forlængelse af *Kvalitet i fokus*, blive afholdt VUM workshops i 2014, ligesom *Det forstærkede samarbejde* vil være genstand for yderligere kvalificering i 2014. Jf. beslutning på mødet i DAS den 15.11.2013, synkroniseres ministertemaet fremadrettet med de andre regioner, hvorfor det umiddelbart vurderes, at det vil give god mening at påbegynde arbejdet med fokusområderne for 2015 allerede i 2014.

I forlængelse af godkendelsen af fokusområder for 2015 rettes fokus på selve formen af tilgangen til disse fremadrettet. Ydermere blev det på DAS mødet den 15.11.2013 drøftet, at skabe mulighed for at gøre arbejdsperioderne for udviklingsstrategiens fokusområder flerårige således, at der skabes mulighed for at arbejde med disse ud over den nuværende etårige periode. Det vurderes fra sekretariatets side, at dette vil skabe bedre mulighed for mere kontinuerlige og udtømmende for-

løb, hvorfor tre nye modeller for arbejdet med fokusområderne fremsendes til drøftelse og godkendelse i DAS.

Model 1.

Der fremsættes forslag om, at arbejdsperioden for ét eller flere af de udvalgte fokusområder under udviklingsstrategien fremadrettet forløber over en firårig periode med tre årlige statusrapporter i de mellemliggende udviklingsstrategier. De udvalgte fokusområder foreslås, at skulle følge de kommunale valgperioder, hvorved der opnås større synlighed og gennemsigtighed omkring de særlige faglige problemfelter, der ligger under fokusområdet. Der vil løbende kunne nedsættes arbejdsgrupper og igangsættes/afsluttes initiativer under de enkelte fokusområder til at belyse særlige indsatsområder. For at sikre en løbende dialog og opmærksomhed på fokusområderne, vil der i de tre årlige mellemliggende udviklingsstrategier blive afrapporteret på, hvad der det forgangne år er foregået under fokusområdet. Således vil der med denne model være mulighed for på den ene side, at skabe nogle længerevarende og mere dybdegående forløb, samtidigt med at det også vil være muligt at lave korterevarende fokusområder omkring konkrete opgaver af mere tidsbegrænset karakter.

Model 2.

Der fremsættes forslag om, at arbejdsperioden for fokusområderne fremadrettet alternativt forløber over toårige perioder, efter samme koncept som model 1, men med det fokus i stedet at have lidt kortere, men dog mere dybdegående forløb end er tilfældet for nuværende. Model 2 skal således ses som en udvidet model af den eksisterende praksis i forhold til arbejdet med fokusområderne, men med en mulighed for at sætte særligt fokus på udvalgte problemfelter indenfor fokusområderne i en forlænget periode. Der vil her ligeledes være mulighed for løbende, at kunne nedsættes arbejdsgrupper og igangsættes/afsluttes initiativer under de respektive fokusområder for at afdække evt. interesseområder. Ved valg af model 2 vil der i det mellemliggende år i forbindelse med udviklingsstrategien blive udarbejdet en statusrapport på aktiviteterne indenfor de enkelte fokusområder med henblik på at sikre dialog omkring og bevågenhed på fokusområderne.

Model 3.

Der fremsættes forslag om, at der fremadrettet ikke fastlægges en afgrænset arbejdsperiode for arbejdet med fokusområderne, men at dette i stedet beror på drøftelser i DAS, samt på baggrund af konkrete vurderinger af de enkelte fokusområders karakter, potentiale og omfang. Denne model rummer samme muligheder som model 1 og 2 i forhold til at skabe rammer for længerevarende forløb strækkende sig over flere år med årlige statusrapporter samt nedsættelse af arbejdsgrupper indenfor bestemte interessefelter under de respektive fokusområder.

På baggrund af de opstillede modeller anmodes DAS om at afveje hvilken model, der bedst passer til de forestående opgaver i forbindelse med de i dagsordenen tidligere godkendte fokusområder.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

- drøfter og godkender en fremadrettet model for arbejdet med fokusområderne

Referat:

Formanden gjorde kort rede for de respektive modeller, og fremlagde Socialdirektørkredsens anbefaling af model 3. Region Nordjylland tilsluttede sig dette, hvorfor det blev godkendt, at anvende model 3 fremadrettet, således at de enkelte fokusområders arbejdsperioder beror på drøftelser i DAS.

8. Fælles tekst vedrørende de sikrede institutioner til Udviklingsstrategi 2015.

På mødet i DAS den 15.11.2013 var der en længere drøftelse af den fælles tekst vedrørende de sikrede institutioner, der skal indgå som en del af udviklingsstrategien. Region Nordjylland har efterfølgende gennem sit medlemskab af Danske Regioner været i dialog med KL omkring dele af teksten, herunder den del, der vedrører den forudsatte belægningsprocent, der blev drøftet på mødet i november i DAS.

Region Nordjylland vil på mødet opsummere udfaldet af denne dialog med henblik på fremsendelse af evt. bemærkninger i forbindelse med godkendelse af den fælles tekst til udviklingsstrategien 2015.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

- godkender den fælles tekst vedrørende de sikrede institutioner med evt. bemærkninger
- giver forhandlingsmandat til Socialdirektørkredsens repræsentanter til mødet i KL's Koordinationsforum for Lands- og Landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner den 4.2.2014

Bilag

- Fælles tekst vedrørende de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner

Referat:

Region Nordjylland redegjorde for den særlige økonomiske styringsmodel, som de sikrede institutioner er underlagt, og som ligeledes på regionernes møde med KL den 19/11 2013 havde været genstand for drøftelse. På denne baggrund var det vurderingen fra deltagerkredsen, at den forudsatte belægningsprocent bør fastsættes til et niveau, der understøtter at efterreguleringer minimeres mest muligt. Region Nordjylland gjorde endvidere opmærksom på nødvendigheden af, at der også fokuseres på en peak-analyse i denne sammenhæng.

Incitamentsstrukturen var endvidere genstand for drøftelse, og der blev fra kommunalside opfordret til strukturer, der sikrer omkostningsbevidst drift. Region Nordjylland orienterede om, at der på tværs af de sikrede institutioner er igangsat et større arbejde med henblik på at sikre ensartethed og sikker økonomisk drift.

På baggrund af drøftelserne godkendtes den fælles tekst med følgende bemærkninger:

- Det anbefales, at den forudsatte belægningsprocent fastlægges på et niveau, der i videst mulige omfang minimerer risikoen for efterreguleringer samt i respekt for peak-analyser; gerne på forsat 85 %
- I forhold til forslaget om, at der skal arbejdes på at udvikle "harmonisering af enhedspris på de tilbud, hvor målgrupper og ydelser er ens", bemærkes, at det i givet fald må være lønningsniveauet for /normeringen af frontpersonalet, der skal være genstand for harmonisering, idet de fleste øvrige omkostningselementer (bygninger, ledelse, administration mv.) altid vil afhænge af lokale forhold
- Det kan med fordel indgå som et udviklingspunkt, at der skal arbejdes med at sikre stærkere incitamenter til omkostningsbevidst drift af de sikrede institutioner.

I samme forbindelse blev der givet forhandlingsmandat til Socialdirektørkredsen repræsentanter på mødet i KL's Koordinationsforum for Lands- og Landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner den 4.2.2014.

Sekretariatet fremsender Den Administrative Styregruppes anbefalinger til KL med henblik på drøftelse på mødet i KLs koordinationsforum for Lands- og landsdelsdækkende institutioner og sikrede institutioner den 4.2.2014.

9. Godkendelse af skabelon for takstanalyse

Det fremgår af styringsaftalen, at styringsaftalegruppen har ansvar for at udarbejde en årlig analyse af takstudviklingen. Det er tidligere aftalt, at styringsaftalegruppen skal fremlægge et udkast til skabelon på mødet i Den Administrative Styregruppe den 8. januar 2014, mens den endelige analyse af 2014-taksterne skal forelægges til godkendelse på DAS-mødet den 6. marts 2014.

Da DAS behandlede takstanalysen for 2013, blev der fremsat følgende bemærkninger og ønsker til analysen for det kommende år (jf. referat af mødet den 3. juni 2013):

- Enighed om, at den fremlagte analysemodel udgør et godt udgangspunkt for de kommende års takstanalyser
- Dialogen med de enkelte kommuner om data skal styrkes, så man har mulighed for at få den bagvedliggende forklaring med, hvis data viser store udsving. Takstanalysen skal også fremover præsentere data både på aggregeret niveau og opdelt på de enkelte driftsherrer, men det kan overvejes at opdele analysen i en hovedtekst, hvor fokus er på aggregeret niveau, som suppleres med et appendiks med de kommune-/regionsspecifikke oplysninger
- I forhold til analysen af data på aggregeret niveau, skal der findes en metode til at belyse den gennemsnitlige takstudvikling over tid, hvor der kontrolleres for forskydninger i de analyserede tilbud. Med inspiration fra metoden bag forbrugerprisindeksen foreslås det, at styringsaftalegruppen skal forsøge at sammensætte en "kurv" af repræsentative tilbud, der kan danne grundlag for en sammenligning over tid. Forslaget til, hvilke tilbud, der konkret skal indgå i indekset skal forelægges til godkendelse i den administrative styregruppe

Styringsaftalegruppen forslår på denne baggrund, at takstanalysen for 2014 følger samme skabelon, som blev anvendt for 2013-taksterne. For at sikre, at den bagvedliggende forklaring på evt. særlige udsving bliver mere synlig, foreslås det, at de dele af analysen, der vedrører den enkelte kommune/regionen, sendes i skriftlig høring hos den pågældende forvaltning. Høringen forventes at kunne ske i sidste halvdel af januar. De modtagne bemærkninger vil herefter blive integreret i den endelige analyse, inden den forelægges DAS til godkendelse på mødet i marts.

Styringsaftalegruppen har endvidere drøftet ønsket om, at der sammensættes et indeks af en udvalgt pulje af repræsentative tilbud med henblik på at illustrere takstudviklingen over tid på en mere valid måde. Styringsaftalegruppen finder det umiddelbart vanskeligt at identificere en gruppe af tilbud, der vil kunne indgå i et sådant indeks. Det skyldes, at alle sociale tilbud forventes at udvikle sig over tid. Hertil kommer, at takststrukturen ofte også ændrer sig over tid – eksempelvis vil Regionens overgang til differentierede takster gøre det vanskeligt at medtage en række af de regionale tilbud i et indeks. Styringsgruppen ser sig på denne baggrund ikke umiddelbart i stand til at fremlægge et forslag til et solidt takstindeks, der kan illustrere den rene prisudvikling over tid, med kontrol for taksteffekten af forskydninger i tilbuddenes indhold. Styringsaftalegruppen har på den baggrund brug for en fornyet drøftelse i DAS af forslag til opgaveløsningen med henblik på, at der kan arbejdes videre med opgaven i starten af 2014.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

- Godkender, at takstanalysen for 2014 følger samme model som i 2013, men at data suppleres med skriftlige bemærkninger fra kommunerne/Regionen på de områder, hvor der ses væsentlige udsving
- Drøfter udviklingen af et indeks for takstudviklingen

Referat

DAS godkendte indstillingen om, at lade takstanalysen for 2014 følge samme model som i 2013, men suppleret med skriftlige bemærkninger fra kommunerne/Regionen på de områder, hvor der ses væsentlige udsving i data.

Der udarbejdes et kort uddrag af den samlede takstanalyse med henblik på politisk forelæggelse. Fokus i uddraget skal være på den overordnede takstudvikling over tid. Uddraget kan evt. suppleres med oplysninger om den generelle udgiftsudvikling på det specialiserede socialområde baseret på de regionsoversigter, som KL udarbejder.

Der var enighed om ikke at gå videre med udviklingen af et egentligt indeks for takstudviklingen set i lyset af de metodiske vanskeligheder, der knytter sig til arbejdet. Styringsaftalegruppen anmodes om i stedet at forsøge at udvikle nøgletal (baseret på det nuværende dataindsamlingsgrundlag), der kan bidrage til en overordnet - men valid - indikation af takstudviklingen over tid, herunder bidrage til at dokumentere implementeringen af de politiske aftaler om takstreduktioner.

Der var endvidere enighed om i det længere perspektiv at have opmærksomhed på, hvilke nye dataindsamlings- og analysemuligheder implementeringen af VUM med tiden vil kunne give mulighed for.

10. Socialtilsyn Nord

Baggrund

Det er tidligere blevet besluttet, at Socialtilsyn Nord, i løbet af 2013, skal være et fast punkt på dagsordenen til møder i den administrative styregruppe på socialområdet.

I det nedenstående fremsendes bl.a. redegørelse for hvorledes det ministerudmeldte tema for socialområdet er blevet bearbejdet.

Sagsfremstilling

Ministerudmeldt tema

Som et led i udarbejdelse af udviklingsstrategierne for 2014 har Social- og Integrationsministeren ønsket, at der mellem kommunerne og regionerne drøftes, hvorledes det fremtidige samarbejde om tilsyns- og godkendelsesopgaven mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges. I denne drøftelse skal der tages hensyn til både kommuner, regioner og private som driftsherre, til kommunerne som købere af pladser i tilbuddene og til, at socialtilsynet kan udfylde den rolle, som de får efter loven.

Ministeren har bedt om en redegørelse for;

1. hvordan det fremtidige samarbejde om opgaven mest hensigtsmæssigt tilrettelægges
2. hvilke temaer der er fokus på
3. at der i forbindelse med indgåelse af styringsaftalen for 2014 er taget en drøftelse af de takster, som socialtilsynet skal fastsætte.

Socialtilsyn Nord har, i samarbejde med de nordjyske kommuner og Region Nordjylland d. 12-13. august 2013 besluttet, at arbejdet med det ministerudmeldte tema har skullet indeholde den nationale tilsynspolitik, en nordjysk samarbejdsmodel, principper for takstfastsættelse samt principper for dimensionering af tilsynsenhederne.

I det nedenstående redegøres der nærmere for de enkelte elementer.

Den nationale tilsynspolitik.

De fem tilsynskommuner har i fællesskab udarbejdet en national tilsynspolitik, som er udtryk for den overordnede mission, de enkelte tilsynskommuner har fået ved deres udpegelse til tilsynskommune.

Tilsynspolitikken skal sikre en fælles ramme for tilsynsopgaven, sikre en ensartet kvalitet og underbygge et respektfuldt og anerkendende samarbejde og god kommunikation med kommuner, regioner, tilbud og andre interessenter.

Tilsynspolitikken har været behandlet og taget til efterretning på KKR møde d. 11. oktober 2013.

En nordjysk samarbejdsmodel (Det Gode Tilsyn).

Det gode tilsyn opnås ved kontinuerlig fokus på, at løfte og udvikle kvaliteten og det faglige niveau på det sociale område generelt til gavn for de mest udsatte børn, unge og voksne. Det gode tilsyn vil også være underlagt af en højere grad af systematik, ensartethed, uvildighed og faglig kompetence, ligesom den af Socialstyrelsen udarbejdede Kvalitetsmodel, ligeledes komme til at spille en stor rolle i forhold til, at sikre det gode tilsyn.

De nordjyske kommuner, samt Region Nordjylland, har i et samarbejde med Socialtilsyn Nord udarbejdet en nordjysk samarbejdsmodel i relation til den nye tilsynsreform med henblik på bedst muligt, at kunne opfylde ovenstående målsætninger. Den nordjyske samarbejdsmodel er et supplement til den nationale tilsynspolitik, som bl.a. beskriver principper for samarbejdet og koordineringsmekanismerne på tværs i bred forstand.

Den nordjyske samarbejdsmodel er således en mere detaljeret beskrivelse af, hvorledes der skal samarbejdes i praksis.

Samarbejdet mellem Socialtilsyn Nord og de nordjyske kommuner samt Region Nordjylland, har løbende været drøftet på møder i KKR, herunder d. 21. juni 2013, hvor det blev aftalt at drøftet materialet videre på et møde i borgmesterkredsen d. 26. juni 2013.

Den nordjyske samarbejdsmodel har været behandlet og taget til efterretning på KKR møde d. 11. oktober 2013 og er efterfølgende sendt til godkendelse i den administrative styregruppe d. 15. november 2013. Her blev samarbejdsmodellen godkendt, med forbehold for de konsekvensændringer, der måtte komme, når den endelige vejledning for socialtilsynene foreligger fra ministeriet.

Takstudarbejdelsesprincipper.

De fem socialtilsyn har aftalt at taksterne i forhold til godkendelses- og tilsynsopgaverne beregnes efter samme principper, som takstberegningen i rammeaftaleregi på det specialiserede socialområde.

Med henblik på at skabe åbenhed og gennemsigtighed omkring takstberegningen samt overblik over, hvordan styringsaftalens principper afspejles i takstprincipperne på tilsynsområdet, har disse været drøftet og taget til efterretning på KKR møde d. 11. oktober 2013.

Efterfølgende har takstprincipperne og taksterne været gennemgået mere detaljeret på et møde i styringsaftalegruppen for rammeaftalen i Region Nordjylland d. 21. oktober 2013. Det var styringsaftalegruppens vurdering, at de benyttede takstprincipper var fuldt ud genkendelige i forhold til styringsaftalens principper.

Dimensioneringsprincipper.

De fem socialtilsyn har udarbejdet et notat, som beskriver hvilke forudsætninger, der er lagt til grund ved dimensioneringen af de enkelte tilsyn, herunder Socialtilsyn Nord. Socialtilsynene har arbejdet tæt sammen om vurderingerne af, hvor mange medarbejderressourcer, der medgår til løsningen af de forskellige tilsynsopgaver til varetagelse af alle opgaver i lov om socialtilsyn.

Dimensioneringsprincipperne har løbende været drøftet og behandlet på møder i KKR, herunder d. 21. juni 2013 og igen i KKR d. 11. oktober 2013. På dette møde i KKR blev det besluttet, at Kommunaldirektørkredsen skulle præsenteres for dimensioneringsforudsætningerne, hvilket blev gjort på et møde d. 21. oktober 2013.

Principperne har ligeledes været til drøftelse i borgmesterkredsen d. 26. juni 2013.

Socialtilsyn Nord har endeligt gennemgået principperne i detaljer på et møde i Den Administrative Styregruppe d. 15. november 2013.

KKR Nordjylland.

Socialtilsyn Nord har været et gennemgående tema i KKR-regi igennem 2013. Således har Socialtilsyn Nord været på dagsordenen til møder i KKR Nordjylland d. 12. april, d. 21. juni og d. 11. oktober 2013.

Status på sagsoverdragelse til Socialtilsyn Nord.

Det er de nuværende godkendende og tilsynsførende kommuner og regioner, som kender tilbuddene, og som indtil 1. januar 2014 har haft ansvaret for, at behørigt sagsmateriale eksisterer i de respektive godkendelses- og tilsynssager. Det er derfor ligeledes de nuværende godkendende og tilsynsførende kommuner og regioner, som har haft ansvaret for, at alt relevant sagsmateriale, sagsstatus m.v. afleveres til Socialtilsyn Nord inden 1. januar 2014.

I forbindelse med forberedelsen af sagsoverdragelsen har Socialtilsyn Nord i september 2013 meldt ud, at der var deadline for selve overdragelsen d. 1. december 2013. Dette af hensyn til, at Socialtilsyn Nord kunne få tid til at pakke sagerne ud og få overblik over sagernes indhold og karakter. I alt 11 kommuner og 2 regioner skulle overdrage sagsmateriale.

Ved deadline for sagsoverlevering d. 1. december 2013 havde ca. ¼ af kommunerne og regionerne overleveret deres sager. Der har dog været tale om delvise overdragelser, da flere kommu-

ner har overdraget for enten deres voksen/handicapafdelinger eller deres børne/ungeafdelinger og ikke samlet.

Socialtilsyn Nord har fulgt op på sagsoverdragelsen hos de kommuner og regioner, som ikke har overdraget sagsmateriale eller kun delvist har overdraget sagsmateriale og har fået meldt tilbage, at sagerne ikke har været klar og først kan overleveres senere i december 2013.

Der gives en nærmere redegørelse for selve sagsoverdragelsen på mødet i DAS d. 8. januar 2014.

Op til flere enkeltsagsdokumenter er løbende blevet eftersendt til Socialtilsyn Nord fra forskellige kommuner. Det er meldingen at dette vil fortsætte et stykke ind i 2014, da sagerne af forskellige årsager ikke har været klar.

Opfølgning på samarbejdsmodel vedr. bl.a. mødefora fremadrettet.

Når Socialtilsyn Nord har myndighed i andre kommuner og udsender tilsynsrapporter, som kan komme med anbefalinger, kritik eller angiver udviklingsområder for tilbuddene – og som dermed kan påvirke indhold og prioriteringer i tilbuddene - kan der være behov for at kunne indgå i dialog, om resultaterne heraf på både kommunalt, regionalt og tilbudsniveau.

Det foreslås at nedsætte en følgegruppe – i lighed med den tidligere arbejdsgruppe til Samarbejdsmodellen - som holder kvartalsvise møder, hvor samarbejdet drøftes, jf. ”Det gode samarbejde – Samarbejdsmodellen”.

Kommissorium for følgegruppen er vedlagt som bilag (Bilag 1).

Første møde afholdes hos Socialtilsyn Nord ultimo marts 2014.

Deltagere: Ledelsesrepræsentanter eller fagpersoner fra kommuner i Nordjylland og Region Nordjylland, som udpeges og meldes tilbage til Socialtilsyn Nord.

Følgegruppen skal monitorere og samle erfaringer op til det sidste årlige DAS-møde i 2014.

Socialtilsyn Nord skal endvidere afholde bilaterale samarbejds møder med hver enkelt region og kommune (forvaltningsniveau) – dvs. enkeltvis med kommuner i Nordjylland samt Region Nordjylland og Region Midtjylland – i maj/juni 2014 og november/december 2014.

Fra 2015 afholdes der årlige møder i november/december med hver enkelt kommune og region.

Socialtilsyn Nord har besluttet, at der afholdes årlige møder med repræsentanter fra LOS og Dansk Erhverv om indhold i tilsyn og samarbejde – første gang november/december 2014.

Der vil ligeledes blive afholdt årlige ledermøder for både private og offentlige ledere (dvs. Institutionsledere).

Indstilling.

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

- godkender afrapporteringen vedr. det ministerudmeldte tema for 2014
- drøfter den aktuelle status vedr. sagsoverdragelse

- drøfter og godkender det fremlagte forslag til samarbejdsfora på kommunalt, regionalt og tilbudsplan
- godkender, at Socialtilsyn Nord henvender sig til de nordjyske kommuner og Region Nordjylland, samt Silkeborg Kommune vedr. udpegelse af ledelsesrepræsentanter eller fagpersoner til følgegruppen vedr. det gode samarbejde.

Bilag

- Kommissorium for følgegruppe vedr. det gode samarbejde

Referat

Indstillingen godkendt med bemærkning fra Region Nordjylland om kommissoriet med fordel kan udvides med "Andre temaer".

11. DAS døgnseminar 2014: Indhold og afholdelsessted

Det blev på forrige møde i DAS besluttet, at flytte døgnseminaret til den 12-13. juni 2014 ud fra den formodning at de kommunale budgetprocesser således ikke vil påvirke medlemmernes deltagelse i seminaret. Forretningsudvalget har påbegyndt de indledende forberedelser til indhold og afholdelsessted, hvorfor der ønskes en drøftelse af disse elementer i regi af DAS.

I forbindelse med døgnseminaret afholdes igen møde i såvel Socialdirektørkredsen som Den Administrative Styregruppe, fordelt på hhv. første og anden dagen, hvor Region Nordjylland deltager i arrangementet efter afslutning på Socialdirektørkredsens møde. Forretningsudvalget har drøftet tre forslag til temadrøftelser efter samme model som i 2013 (Socialtilsynet).

- Den nationale koordinationsstruktur kan med fordel være genstand for temadrøftelsen på seminaret i 2014, og med forventet oplæg af Socialministeriet vedrørende såvel baggrund for, som intentionerne med, det kommende tiltag. Idet den nationale koordinationsstruktur træder i kraft pr. 1. juli 2014 vil det være en naturlig forløber for de initiativer der kommer i forbindelse med dette.
- Opfølgning på udviklingen af og status på misbrugsområdet i Nordjylland med særligt fokus på at skabe overblik over området, hvilke indsatser der er igangsat på fx døgnområdet og hvordan der arbejdes med området.
- Udfordringer i forhold til kapaciteten til målgrupper indenfor børnepsykiatrien med særligt fokus på børn og unge med dobbelt- og tripplediagnoser, og hvorledes disse udfordringer tilgås i den nordjyske region.

Til orientering har Brønderslev Kommune meldt sig som vært for døgnseminaret i 2014.

Indstilling

Forretningsudvalget indstiller, at Den Administrative Styregruppe

- godkender at DAS døgnseminaret afholdes med Brønderslev Kommune som vært.
- drøfter at lade den nationale koordinationsstruktur være den overordnede temaramme om arrangementet – evt. suppleret med et eller to af de andre foreslåede temaer.

Referat

Den Administrative Styregruppe godkendte, at døgnseminaret i 2014 afholdes med Brønderslev Kommune som vært.

Den Administrative Styregruppe drøftede og godkendte at de centrale temaer for døgnseminaret bliver gensidig erfaringsudveksling på misbrugsområdet og herudover Den Nationale Koordinationsstruktur. Aalborg Kommune ÆH bemærkede, at man i forbindelse med temaet om misbrugsområdet gerne orienterer om VAMiS.

Døgnseminaret tilrettelægges således, at de ordinære møder i Socialdirektørkredsen og Den Administrative Styregruppe søges afholdt på førstedagen.

Værtskommunen i samarbejde med sekretariatet forestår den videre planlægning af arrangementet, og det forventes at kunne fremlægge programmet på mødet i Den Administrative Styregruppe den 6. marts 2014.

Sager til forventet efterretning

12. Orientering om Statsrevisorernes beretning nr.4/2013 vedrørende det specialiserede socialområde

Statsrevisorerne har afgivet deres beretning nr. 4 i 2013, hvor der har haft særligt fokus på det specialiserede socialområde. Hovedkonklusionerne retter sig bl.a. mod en vurdering af (1.) at rammeaftalerne ikke er konstrueret hensigtsmæssigt ift. styringen af udbud af/efterspørgsel på tilbudspladser.

Herudover rettes der en særlig opmærksomhed på (2.) tilbudsportalens manglende evne til at opfylde dens formålstjenlige opgave om at skabe gennemsigtighed og overblik over sammenlignelige tilbud, bl.a. som følge af at rammeaftalerne er udarbejdet på forskellige grundlag.

Statsrevisorerne konkluderer endvidere i samme forbindelse, (3.) at den moderate anvendelse af Tilbudsportalen skal ses i lyset af at portalens oplysninger ikke er valide. Endelig konkluderer statsrevisorerne, (4.) at det er uklart, i hvilket omfang alle kommuner hjemtager korrekt statsrefusion.

Indstilling

Det indstilles at Den Administrative Styregruppe,

- tager statsrevisorernes konklusioner til efterretning

Bilag

- Statsrevisorernes beretning nummer 4/2013

Referat

Den Administrative Styregruppe tog orienteringen til efterretning uden bemærkninger.

13. Orientering om audit i Region Midt af hjerneskadeområdet

Den Administrative Styregruppe for Social- og Specialundervisningsområdet i den midtjyske region har finansieret en tværkommunal auditundersøgelse på hjerneskadeområdet. Undersøgelsen er foretaget af Center for Folkesundhed og Kvalitetsudvikling (CFK), der er et tværgående forsknings- og videnscenter under Region Midtjylland, som er tilknyttet Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet. Undersøgelsen har fokus på området voksne borgere med erhvervet hjerneskade med behov for en specialiseret kommunal rehabiliteringsindsats i fase 3.

Undersøgelsens formål har været at bidrage til tværkommunal læring på området. Undersøgelsen har derfor været udformet som en anonym, casebaseret audit af 12 borgerforløb fra kommunerne i Midtjylland. Auditpanelerne har bestået af erfarne medarbejdere fra området, hovedsageligt fra de midtjyske kommuner.

Auditpanelernes gennemgang af de 12 borgerforløb har givet baggrund anledning til en række anbefalinger af, hvordan kommunernes praksis med fordel kan udvikles yderligere. Anbefalingerne fremgår i resumé på side 7-8 i rapporten (vedlagt).

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe

- tager orienteringen til efterretning

Bilag

- Rapporten "Tværkommunal undersøgelse af kommunernes specialiserede rehabiliteringsindsats over for voksne borgere med erhvervet hjerneskade"

Referat

Den Administrative Styregruppe tog orienteringen til efterretning med bemærkning fra formanden om, at den metodiske tilgang evt. kan tjene til fremtidig inspiration i fælleskommunale opmærksomhedssager i den nordjyske region.

14. Evt.

Referat

Selvejende institutioner med driftsoverenskomst

Formanden orienterede om, at Forretningsudvalgets brev vedrørende selvejende institutioner med driftsoverenskomst og tilknytning til rammeaftalen har været fremsendt til KL. KL har efterfølgende kvitteret for dette med opbakning til den nordjyske position om, at disse er omfattet af rammeaftalen. Sekretariatet har efterfølgende fremsendt henvendelsen til Socialministeriets departementschef med henblik på at gøre opmærksom på den nordjyske position.

Region Nordjylland har tilsvarende opfordret Danske Regioner om at tage kontakt til ministeriet vedr. dette.

Strandgården

Region Nordjylland orienterede om at belægningen på Strandgården pr. 8. januar 2013 er øget til 70 %.

15. Næste møde den 6. marts 2014 kl. 12.00-15.00

Referat

Region Nordjylland undersøger om møderne i Socialdirektørkredsen og Den Administrative Styregruppe den 6. marts 2014 kan henlægges til den sikrede institution Kompasset.